

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:3067

av Olof Lavesson m.fl. (M, C, L, KD)

Civilsamhället i en ny tid

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att samarbetet mellan civilsamhället och välfärdens kärnverksamheter stärks och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kartläggning av hur idrottsrörelsen arbetar med integration och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta fram idrottspolitiska folkhälsomål och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka dialogen mellan det offentliga och trossamfunden för att förebygga antidemokratiska idéer samt motverka radikaliserings och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillvarata folkbildningens uppbygg och metodik och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

Alliansen vill lyfta och betona betydelsen av det civila samhället och ideella organisationer. Allt fler har insett faran med löften om allt till alla och istället i ökande grad betonat vikten av fördjupat samarbete mellan den solidariskt finansierade välfärden och ideella organisationer.

Stärk samarbetet mellan civilsamhället och välfärdens kärnverksamheter

Det goda samhället skapar vi tillsammans. Det är exempelvis när socialkontoren är stängda som Röda Korset, Nattvandrarerna, kyrkor och samfund finns öppna på kvällar, helger och nätter till stöd för människor i utsatthet. Alliansen anser att en del av svaren på de utmaningar som vi ser i samhället finns i ett systematiskt fördjupat och förbättrat

samarbete mellan skola, sjukvård, socialtjänst, äldreomsorg, kultur och det civila samhället. Detta kräver tydliga politiska signaler om att detta är ett prioriterat och viktigt arbete.

Under alliansregeringens år fördjupades samarbetet mellan den offentliga sektorn och civilsamhället bland annat genom "Överenskommelsen på det sociala området" samt genom utredningen "För ett stärkt civilsamhälle" (SOU 2016:13), som tillsattes av alliansregeringen. Regeringen bör ta tillvara erfarenheterna från detta arbete och tydligt markera att inriktningen med mer samarbete ligger fast.

Idrottsrörelsens arbete med integration

Idrottsrörelsen är en stor och viktig del av det civila samhället. Under de senaste åren har ett stort antal ensamkommande flyktingbarn och ungdomar kommit till Sverige. Idrotten är universell och många av de nyanlända har idrottsbakgrund från hemlandet. En plats i det lokala idrottslaget är därför för många en väg in i samhället. I föreningen får man sociala kontakter, lär sig förstå kulturella mönster, övar på språk och utvecklar sin identitet. Precis som för civilsamhället i stort gör idrotten redan idag mycket värdefulla insatser. Det stora antalet unga nyanlända ställer dock stora krav på idrottsföreningarna. Regeringen bör därför ta initiativ till en analys av detta arbete och återkomma med förslag på hur samhället i stort ytterligare kan stötta föreningar som arbetar med integration.

Strategi för idrottspolitiska folkhälsomål

Fysisk aktivitet är en grund för god hälsa. Utanförskapet syns idag även avseende folkhälsa. En majoritet av den svenska befolkningen blir allt mer medveten om kost och motions betydelse för hälsan och därmed allt friskare. Ett uttryck för detta är det ständigt växande antalet motionärer som deltar i olika idrottsevenemang. Samtidigt finns det en stor grupp inaktiva som dessvärre också genomgående har sämre kostvanor, oftare röker och har högre konsumtion alkohol. Detta avspeglar sig i sjukskrivningstal, livskvalitet, fattigdom och livslängd och är naturligtvis oacceptabelt i ett modernt välfärdssamhälle.

Regeringen tillsatte i juni 2015 en kommission för jämlik hälsa med uppdrag att lämna förslag som kan bidra till att hälsoklyftorna i samhället minskar (dir. 2015:60). Kommissionen presenterade sitt slutbetänkande i juni 2017, "Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa – slutbetänkande av Kommissionen för jämlik hälsa". Alliansen menar att regeringen med denna utredning som utgångspunkt bör ta fram ett idrottspolitiskt mål som en del av det långsiktiga folkhälsoarbetet.

Strategi för att motverka radikaliserings och extremism

Det religiösa Sverige har förändrats mycket under de senaste decennierna. Den ökade mångfalden av kyrkor och samfund är både ett uttryck för religionsfrihet och det nya mångkulturella Sverige och därmed en rikedom. Samtidigt som religionsfriheten alltid

skall värnas går det inte att blunda för att det finns sammanhang där det pågår en ökad radikaliserings med antidemokratiska förtecken. Utmaningen är att våga se och tala om radikaliserings utan att hänfälla åt generaliseringar. Regeringen har varit otydlig i detta arbete. Avsaknaden av förslag för att genom samfundsdialog kunna stå upp för demokratiska värderingar har lyst med sin frånvaro. Regeringen bör initiera ett arbete för att ta fram förslag hur samhället skall kunna bidra till en fördjupad dialog med alla samfund kring begrepp som religionsfrihet, demokrati, jämställdhet och vilka värderingar som håller ihop vårt samhälle.

Vikten av att tillvarata folkbildningens upplägg och metodik

Alliansregeringen lade i mars 2014 fram propositionen ”Allas kunskap – allas bildning” (2013/14:172). Propositionen innehåller en ny målformulering för den statliga folkbildningspolitiken som förtydligar statens ambitioner med politiken och att folkbildningens målgrupp är bredare än målgruppen för vuxenutbildningen. I propositionen presenteras en ny modell för utvärdering av folkbildningen och dess effekter.

Med hänsyn till folkbildningens viktiga roll i samhället ansåg alliansregeringen att det är angeläget att regelbundet utvärdera den verksamhet som med stöd av statsbidrag anordnas av folkhögskolor och studieförbund. Alliansregeringen gav därför Statskontoret i uppdrag att hålla samman utvärderingen med stöd av underlag från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering och Myndigheten för kulturanalys.

Studieförbund och folkhögskolor bedriver utöver den mer traditionella verksamheten med studiecirkel och kurser etcetera även annan verksamhet, på uppdrag av samhället, organisationer med flera. Det kan till exempel gälla uppdrag från kommunerna och arbetsförmedlingarna. Erfarenheter visar att folkbildningens olika aktörer varit framgångsrika i arbetet för att kunna hjälpa människor som inte kommit till sin rätt inom det formella utbildningssystemet och hjälpt dessa att etablera sig på arbetsmarknaden. Regeringen bör därför i alla delar fullfölja propositionens intentioner genom att utreda hur man långsiktigt kan tillvarata folkbildningens upplägg och metodik.

Olof Lavesson (M)

Per Lodenius (C)

Bengt Eliasson (L)

Roland Utbult (KD)